

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyedévre . . . . . 3 kor.

Egyszeri szám ára . . . . . 10 fillér.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyitási tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők: Főter 38 szám földszint. — Értekezni lehet naponta d. e. 10—12 órákban.

Előfizetések és hirdetések a lap kiadóhivatalába (Könyvnyomda és Papíráruhágyár r. t.) küldendők.

Egyes számok kaphatók: Földes Ede, Czirner József és Grünfeld Dávid kereskedésében.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hát még meddig?

Ha az Alföldön késő nyáron megered az eső s kevés megszakítással heteken át tart, oly feneketlennek lesznek az utak, hogy még az üres kocsi is csak előfogattal és csak oly lassan haladhat, hogy az utas még az életét is meg tudja, még ha különben rendes körülmények közt tele lenne is életkedvvel. Ez a keserves állapot elhúzódik az egész őszen át, tart egész télen, tavasszal meg rosszabb lesz és csak akkor lesz tűrhetőbb, az utak csak akkor lesznek ismét járhatók, ha a nap kifejtheti teljes hatalmát.

Ezt az ósállapotot, a kulturától való elmaradottságot tapasztaljuk már egy évvel régebben a parlamenti külső és a parlamenti forradalommal szemben ugyanazt a nebulósságot figyelhetjük meg a magyar népnél, melyet a természet hatalmának nyilvánulásával szemben látunk nála. — A parlamenti pártok egyes szilánkjai a parlamenti gép elé vetik magukat és vizes beszédekkel képesek annak útját feneketlenül és járhatatlanná tenni. A magyar nép pedig kocsi ül és nyugodtan nézi a dolgot, csak néz és néz, de nem mozdul.

Nagyon különös, hogy a népjellemben a szélsőségek oly közel lakhatnak egymáshoz. Egy nemzetet sem lehet oly könnyen lángra lobbantani, mint a magyart, egyik sem perdül fel oly könnyen és hevesen, mint a magyar, de egyiknek sincs oly bámulatos flegmája, mint ugyanannak a magyar nemzetnek. Ezeket az ellentétes tulajdonságokat maga a természet ojtotta beléje s ezért nem szabad rajta csodálkozni. Évszázadokon át látta, hogy folyóinak áradásai mint rontottak ki medreikből ézengéshez hasonló zúgással és mint öntöttek el nagy kiterjedésű termékeny síkságokat piszkos vizeikkel, és évszázadokon át megtanulta a beletörődést a felázott, feneketlen utak nyomorúságába, míg mérnökök jöttek és a folyókat szabályozták, vasútakat építettek, kőutakat fektettek. A természetet megfizették és iparkodnak tovább is feket tartani. De mikor fognak végre erős kézzel feket tenni a parlamenti gonosz lelkek oktalán és bűnös üzelmére? Meddig tart még a türelem, meddig turjuk még igazi keleti fatalizmussal, hogy a politikai vizözön előtűnsön

bennünket és meddig nezzük meg mindezt ölbe tett kézzel tétlenül? quousque tandem?!

Nem tudunk a kérdésre feleletet, mert a kormány, melytől első sorban várunk kezdeményezést, még nem jutott el türelme végéhez, de a földön mi sem tart örökké, és csak éppen ez a türelem tartana örökké, a bűnös obstrukciónak a romlásban tellő ördögi kedve, a pusztítás dühöngő eleme lenne örökéletű?

Ez nem lehet, nem szabad, hogy legyen. Valaminek történnie kell és bizonyára fog is történni, ha az egész országban a Kárpátoktól Adriáig felharsan a kiáltás: quousque tandem?!

SZEMLE.

Az országgházból. A képviselőház f. hó 26-iki ülésén Münnich Aurel előadó bemutatta a véderő-bizottságnak azt a jelentést, mely az 1904. évre eső ujonczjutalek megállapító javaslatra vonatkozik. A napirenden levő ujonczmegajánlás vitájában Kovacs Pal mondott hosszú obstrukciós beszédet. Szmalovszky Valér pedig határozati javaslatot nyújtott be, melyben kéri, hogy küldessék ki egy pártközi bizottság, a melynek az volna feladata, hogy a mostani helyzetből való kibontakozás módjait megkeresse. Polónyi Géza személyes kérdésben felszólalva, visszautasítja Zboray Miklós támadásait. Majd a néppárt magatartásáról mondott erős kritikát.

A kivándorlás és utlevél ügy. Kivándorlásról és az utlevél-ügy rendezéséről tavaly alkotott törvényekre vonatkozó végrehajtási rendeletek tervezete már elkészült. A két törvényt nemsokára életbe léptetik.

Néppárti botrány. „Az Újság” tegnapi számában nagy feltűnést keltő cikket közöl, mely szerint a néppárt egyik tagja kétezer koronát kínált Kardhordó Árpádnak, ki a fővárosi tüntetéseken nagy szerepet játszik, hogy rendezzen olyan utcai tüntetést, mely a Habsburg-ház ellen és a Hohenzollernek mellett nyilvánuljon. A tüntetők a gomlyukban a Hohenzollernek virágát, a buzavirágot viseljék. Kardhordó az ajánlatot visszautasította s a tüntetés ezért hiúsult meg.

Ültessünk gyümölcsfákat.

(B.) Atyámiai! álljunk meg egy szóra. Dehogy is akarok politizálni, hiszen éppen arra akarom kérni olvasóinkat, hogy a fővárosi lapok immár megszokott veszejtéseit: „vihar a képviselőházban”, megérdemelt ujalommal és szanalommal dobják felre. Legalább egy időre. Addig, amíg megállapíthatjuk közmegegyezéssel, hogy okosabb dolgon is törhetjük fejünket, olyanon, amit az obstrukció sem bántathat, de ha bántana is, nem árthatna neki. Nezzek csak atyámiai, milyen pompásan diszlenek az Albert Iván főmérnök országutjait menten azok a gyümölcsfák. Pedig saúcz szelére vannak ültetve, kiteve a pornak, nincsenek bekerítve, s mégis alig láttam néhányat, melyet bántottak volna. Lehetett volna talán egészen jó fajtákat ültetni, amint pd. Ausztriában, Stajerban láthatni, de az most nem ide tartozik, földolgoz, hogy a gyümölcsfák legnagyobb része nem kenyés, nem válogatós. Ellenben mennyi tömerdek járási, közsegi út, mennyi sok udvar, sőt kert, mennyi legelő, kaszáló és okkal móddal felhasználható szántóföld van, melyeket be lehet és be kellene ültetni.

És ezt éppen a mi vármegyénkben kellene kerestül vinni. A közhelyeket, ha másképpen nem lehet, szigorú szabályrendelet alapján, a magán tulajdont pedig jó példaadás, buzditás, jutalmazás segédelmével. Mert a gyümölcs tápláló is, jövedelmez is. Csak legyen jó fajta, lehetőleg egy nemű és tömeges. Az alma legyen szép színes, mint pd. a batul, az angol arany parmen, a jonathán, a gyógyi. A körte pedig finom téli zamatos, mint pd. a téli esperes, a Josephine de Malines, melyek januárban, februárban érnek. A dió teljes belü. Ezeket a gyümölcskereskedő szívesen veszi és a mint a mult őszei láthattuk, elviszi Budapestre, Beesbe, Nemetországba. Csak legyen jó fajta és tömeges. És micsoda kevés gondozást igényel aránylag a gyümölcsfa és mily busásan megtéríti a ráfordított fáradságot. Pd. egy jó almafa oltovány árát tegyük 100 fillérre, ültetést 20 fillérre. Kedvezőtlen esetet számítva: 10 évre kezd teremni, akkor 180—200 fillérben áll. Ha egy fa csak 100 darabot

TÁNCZA.

Levél — Károlynapra.

Levelemet írom szép Erdélyországba,
Maros vize mellé Alvinéz városába.
Alvinéz városában, hol vig órák folynak,
Tisztelettel adják Benedek Károlynak.

Szép fehér mezőben szántok, szántogatók...
Dülnek a barázdák s színes gondolatok,
Mint madarak rajja, közöttük megállnak,
... Felröbentem őket... szállnak... messze szállnak...

Pihenni megülnek partján a Marosnak,
Hol a szőke habok sárga fővenyt mosnak,
Hol szomorún roskad Martinuzzi vára,
Daliás időknék csouka maradványa.

Íde már nem messze vidám papi házban
Nagy sokaság fárad vig mulatozásban.
Csöndes, hideg éjbe kihallik a láрма,
Én Uram teremtem, vége nem lesz ma'ma.

Sustorog a konyha, pinceajtó tátog.
Lakodalom van tán? olyan sürgést látok.
Eláll házat, utcát inycsiklandó illat,
Kutyák vonyitva rá fogat vicсорitnak.

Hej a ki rám rakta ezt a földi jármat,
Ha már megteremtett, mért nem adott szárnyat,
Könnycsöpögését gyorsróptú madárnak,
Beh oda is szálluék a hol nem is várnak!

Görnyedő asztalnál helyem csak akadna!
Poharat kezembe majd nyomna a gazda!
Szíves kiálásra nem is igen várnék:
Oda szedelőzném, hol telt üveg áll még!

Szívemre, szememre ha bor köde ülne:
Bús nóta szavára könnyem kigördülne
Vagy „három a táncz!”-ban ropogna a palló,
Mely bor nedűjétől csuszamos, iszamló!

Fürtös koronáját enyelgve ha rázza,
Susogó nótaját melán furulyzza,
Szerelmes hévvel ha tetszeleg a szélnek:
Láttad-e hajlását ifju jegenyének?

Velem így tennének szép, ifju menyecskék,
Veletek ha volnék, köztük ha lehetnék!
Karcus derekukra ha fonódna karom,
Fekete éjfélen, pirosló hajjalon...

... Mind ez csak esengés, álom, édes álom.
Ha valóra válna!... hej, hiába várom!
Megrebben a lelkem, mennék, de hiába,
Mint hogyha madárnak lefagyott a szárnya!

Nagyvárosi zajban gubbasztok unottan.
De azért a szívem közöttetek ott van.
Áldjon meg az isten, többet már nem mondok,
Ki életutadra viselt vala gondot.

Hollósy István.

Meg-meg rezdül.

Meg-meg rezdül lelkemnek húrjain,
Egy-egy fájdalmas, mély fohász;
— Emlék! te tündér-szellem újaid,
Szaladnak ekkor rajta át. —

S addig csengnek és bongnak e hurok,
Mig egy-egy pengve elszakad;
— Emlék! látod játékaid fájók,
Tört hárfa fájó dal fakad. —

Szathmáry Róbert.

Régi halotti czimer (Insignia pro Exequiis) kiállítás Budapesten.

Az országos magyar Iparművészeti Múzeum, programjához képest, melynek keretébe a magyar művészeti ipar muljának minél teljesebb megismertetése is tartozik, mint Radisics Jenő miniszteri tanácsos, igazgató mult évi október havában kelt hirdetésében közzétette, váltakozó kiállításai sorozatának folytatásaképp, régi halotti czimerekből kiállítást rendez.

A régen faból faragott s kifestett fémből trebelt, sok esetben arannyal s ezüsttel futtatott, selyemmel himzett, vagy szövetre festett, esetleg nyomtatott, szóval a legkülönbözőbb anyagokból, változatos módon készült gyász-czimerek nagy számban maradtak fenn az országban, a templomokban, püspöki és káptalani székhelyeken, nyilvános s magán levéltárakban s eddig rendszeresen összegyűjtve s kiállítva még nem voltak, noha figyelemre méltók, ugys mint művészi, ugys mint művelődéstörténeti és élettrajzi emlékek s megérdemlik, hogy azokat a tudomány, a magyar művészet és műipar saját szempontjából feldolgozza s a maga céljaira értékesítse, mert egyiknek is, másiknak is valóságos források; mint helyesen fejt fel az iparművészeti múzeum derek igazgatója hirdetésében s felszólításában. De szerentem családtörténeti, heraldikai (czimerészeti), Sphragistikai (pecsétisme) és genealogiai szempontból is a jelzett kiállítás okadatolt és igen szakséges.

Sok érdeklő kívánja tehát, hogy a jelzett kiállítás minél szélesebbkörű meleg pártolásban részesüljön nemcsak egyházi és polgári testületek, hanem családok és egyesek részéről is. S mivel egyes családok levelesládája, régiségi gyűjteményei között is nem egy helyen

terem minden második évben és egy hold földre 42 drb almát számítunk — hat öl távolságban egymástól, a 4200 drb almát csak 3 fillérrel adjuk, ez is 126 koronát jövedelmez, holott tudjuk, hogy 4, 6, egész 10 fillert adnak a tömeges vételnél is. Azonkívül visszamarad a selejtesebb gyümölcs házi használatra, fak közötti területet pedig szintén igénybe veheti a gazda. Ámde, ha az utak mentét, a mesgyeket ültetjük be, amelyek eddig mit sem jövedelmeztek, a jövedelem kétszázszázalékosra tehető, valamint az oltványt is olcsóbban lehet előállítani házilag, vagy községi faiskolákban.

Jó volna azokat a községi faiskola területeket is megvizsgálni, hogy mi van azokkal. Hiszen a vármegye a 70-es években elrendelte a községeknek, hogy hasítsanak ki megfelelő területet s ez legalább 80 községben meg is történt. Körjegyzőink, előjárásaink buzgósága, jó példája, nagyon sokat tehetne e téren s hogy népünkben megvan a jó hajlam, tanúsítja Csáklya, Benedek, Diód, Gyógy, Vládháza Sárd, Magyarigen, Alvincz és még számos derék község. Aki ki tudja vinni, hogy minden község 1000 drb alma vagy szilvafát ültessen, az csinálja a legjobb politikát.

Vegyes hírek.

— **Hunyad megye főispánja.** A király M. a. r. a. Lászlót, Hunyad megye alispánját nevezte ki a megye főispánjának.

— **Eljegyzés.** Erdélyi Armin marosújvári járási m. kir. állatorvos eljegyezte Budapesti Stern József magánzó leányát Stefikét.

— **Dr. Patak Gyula** úr, a „Korvin Mátyas” könyvkiadó vállalat szervező igazgatója erdélyi körútjában megyénkbe is eljött és jelenleg itt tartózkodik. A „Korvin Mátyas” című Erdélyben magyar könyveket terjesztési és erdélyi író emberek műveit kiadni és az ország ezen exponált nemzetiségi vidékén a magyarság érdekeit szolgálni. Nagy szüksége van megyénknek is az ily hazafias vállalat munkásságára és reméljük, hogy közönségünk kellő hálával fogja fogadni Patak dr. munkásságát. A közigazgatás vezető emberei meleg ajánló sorokkal látták el az igazgatót, kinek jótékony működéséhez szép reményeket fűzünk s azért ajánljuk közönségünk figyelmébe.

— **Országos vásár Nagyenyeden.** A január havi orsz. kirakóvásár f. hó 25-én folyt le kevés forgalommal. Legnagyobb keresletnek a palinkás boltok örvendtek, a mi meg is látszott a vásáros nép hangulatán. Két helyt is volt véres verekedés e napon. Az egyik a piacz közepén, a másik a Tövis-utcában. A gyalogjáró védelmet, különösen sokadalom alkalmával, újból a rendőrség figyelmébe ajánljuk.

— **Közérdekű indítványok.** Azon képviselő-testületi gyűlésen, mely városunkban f. hó 23-án tartott, a gyűlés végén Török Bertalan orsz. képviselő két nagy fontosságú dologra hívta fel Nagyenyed város tanácsának figyelmét. Első indítványban hangsúlyozta és kérte, hogy a város vagyona tüzkárok ellen, a jelen biztosítási ciklus lejártával, kizárólag magyar társulatoknál biztosítsassék. Működjük közre mi is, hogy

magyar pénzzel, ha vannak és a czélnak megfelelnek, csak magyar társulatok gyámolítottassanak. A másik nem kevésbé fontos indítványa azt célozta, hogy városunk fejlődésének és népessége emelkedésének elhatározó lépéssel az eddigienél tágasabb tere nyitassék. Napról-napra tapasztaljuk ugyanis, hogy városunkban a lakásvizonyok rendkívül kedvezőtlenek. Előkelő hivatalnokok, kik eddigi működésük helyén, tágas és kényelmes lakáshoz voltak szokva, semmi áron sem kapnak igényeiknek csak némi részben is megfelelő bérházakat. Ezen hiányról másuttal a magánvállalkozás élénkése sokott gondoskodni. Ha azonban ez nálunk — sajnos — majdnem teljesen hiányzik, a város tanácsa foglalkozzék belső telkek nyitásával, a kérdésével. Városunk polgármestere a felvetett kérdésekre előzékenyen válaszolt s készséggel megígérte ily irányokban a maga és a városi tanács közreműködését.

— **A nagyenyedi Székely-Társaság** felolvasó-ülést tart folyó hó 31-én délután 5 órakor a városi gyűlésteremben. A felolvasást dr. Garda Kálmán ügyvéd tartja.

— **A városi bizottságok 1904. évben.** A f. hó 23-án tartott képviselőtestületi gyűlés 1904. évre a szakbizottságokat a következő tagokból alakította meg: a) Közigazgatási és jogügyi bizottság: Elnök: Gáspár János. Jegyző: dr. Jeney Elek. Tagok: Balogh Ferencz, Csató János, Fogarasi Albert, Folyovich Sándor, dr. Lengyel György, dr. Müller Jenő, Müller Mihály, Sándor Jenő, Szász József, Tóth Miklós, Török Bertalan Váro Ferencz, Zeyk Daniel. b) Számvevő bizottság. Elnök: Sándor Jenő. Jegyző: Z. Szócs Sándor. Tagok: Balogh Ferencz, Bartha Zsigmond, Briztricsány Pál, Bójtke Zsigmond, Dombrovszky Albert, Gáspár János, Matyas Lajos, Papp János, Szilágyi Farkas, Tókes Imre, dr. Winkler Albert. c) Közigazgatási bizottság: Elnök: Nagy Lajos. jegyző: Z. Szócs Sándor, tagok: Barabas Karoly, Bartha Zsigmond, Csató János, Dezső Zsigmond, Dezső Dezes, Fonyó József, Ince Samuel, Kovács Mihály, Mirese János, dr. Szaniszló Albert, Szász József, Székely K. János, Telegdy István, dr. Winkler Albert. d) Közegészségügyi bizottság: Hivatalból tagok: Balogh Ferencz városi főjegyző, jegyző, dr. Bartók m. kir. honvéd főorvos, dr. Bocz József kórházi igazg. főorvos, Deli Ödön r. kath. lelkész, dr. Doboz Vilmos varn. főorvos, dr. Farnos Árpád kórházi osztályos orvos, Fogarasi Béla főgimn. igazgató, Jancsó Sándor ev. ref. lelkész, Kovács József gyógyszerész, Kövér János elemi isk. igazgató, dr. Matyas Mihály járásorvos, Maior János g. kath. lelkész, Nagy Lajos tanítóképzői igazgató, Papp János gyógyszerész, dr. Reich Béla gyakorlóorvos, Szilágyi Farkas ev. ref. lelkész, Török György állami állatorvos, Weinrich Frigyes ág. hitv. evang. lelkész, dr. Winkler Albert városi főorvos, elnök. Választott tagok: Csató János, Dezső Zsigmond, Gáspár János, Sombory Sándor, dr. Szaniszló Albert, Z. Szócs Sándor, Török Bertalan.

— **A székelykiállítás** ügyében már jelzett előértekezlet 1904. évi február hó 2-án d. e. 10 órakor tartatik meg Kolozsvárott. (Petőfi-utca 7.) Az előértekezlet elé a következő kérdések terjesztetnek: 1. Milyen

czéllal, mely tárgyak felöléléssel és minő arányokban rendeztessék a kiállítás? 2. Mikor, mely évre és időpontra irányoztassék elő a megnyitás? 3. Hol, mely városban tartassék meg? 4. Kik és mily beosztással rendezzék? 5. Mily intézkedések teendők az eszmének felszínre tartására mostantól a kivitel megállapítandó idejéig?

— **Házi ipar vármegyénkben.** Vármegyék több községében különösen Vajasadon és Lőrinczréven szép lendületet vett a kosárfonás. Felenyeden is megindult; s bár eleinte lassan halad, remény van rá, hogy az emberek a jó példa és jobb belátás előtt meghajolnak.

— **Ki köteles viselni az állatorvosi megfigyelés költségeit?** A törvényben és szabályrendeletben nem járta felekkel egyes helyeken megtörtént az, hogy az állatorvosi megfigyelés költségeinek megfizetésére köteleztettek, jöllehet ez nem a magánfel érdekében, hanem közérdekből történt. Ezen méltánytalan eljárást lesz hivatva megszüntetni a közigazgatási bíróságnak azon elvi határozata, melyben kimondja, hogy ha a sertésnek állatorvosi megfigyelése a sertészész terjesztésének megakadályozása végett, tehát közérdekből és nem a magánfel érdekében történik, az állatorvosi megfigyelés költségeinek viselésére a magánfel az 1900. XVII. t. cz. 6 §-a alapján nem kötelezhető.

— **A helybeli Iparos-Önképzőkör** által febr. 6-án a régi városháza dísztermében rendezendő kalikobál iránt városzerte általános az érdeklődés. Az Iparoskörnek az ily fajta báljai mindig jóhírűek voltak, bizonyára ez alkalommal is öröme lesz a farsangi bálzóknak benne és igen-igen sok szép lányuk 1-sz utáná almatlan éjszakája. Az érdekes mulatságra vidékeiről is számosan jeleztek eljöveteleket.

— **Kincstári fürdő Vizaknán.** A kincstár Vizakna meleg sós vizében ép oly nagy és fenyes fürdőtelepet épít, mint Herkulesfürdő a délvidéken.

— **Az ingyen szőlővessző-osztás bezúntatása.** A földművelésügyi miniszterium a szőlő felújítás fejlesztése érdekében már évek óta nemcsak rendkívüli kedvezményes áru, de teljesen ingyenes szőlővesszőkkel és szőlőoltványokkal is támogatta a borterhelő gazdaközönséget. A földművelésügyi miniszterium az elért eredmények figyelembe vétele mellett, most úgy intézkedett, hogy az ingyen szőlővessző és szőlőoltvány kiosztást, amely eventűnt igen tekintélyes összeggel terhelte meg a földművelési kormányt, felfüggesztette. Gondoskodott ellenben a földművelésügyi miniszter, hogy kedvezményes árban annál nagyobb mértékben férhessenek a szőlőgazdák az állam által beszerzett kiváló minőségű szőlővesszőkhöz és szőlőoltványokhoz, amelyeket a szőlőszeti és borászati felügyelők javaslatára a miniszterium a jövő hónapban fog szétosztatni.

— **Járás bál Tövösen.** A nagyenyedi járás jegyzői kara az országos jegyzői arvház alapja javára Tövösen, az Oroszlán szálló nagytermében 1094. évi február hó 13-án zártkörű járási bált rendez. Személyleg 2 korona. Családjegy 5 korona. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek a meghívó előmutatása mellett előre válthatók Tövis nagyközség jegyzőjénél és este a pénztárnál. A rendező bizottság tagjai: Imreh József főszolgabíró, elnök. Nagy Pál és Kovács Pál szolgabírók alelnökök. Áron János, Ángyel József, Benkő Márton, Finna Béla, Krengel Sándor, Krisán Pártén, Lenárd Sámuel, Löwe Dezső, Lóte Lajos, Rosián Athanáz, Solyosi Bálint, Tüzes Salomon bizottsági tagok.

— **A nagyenyedi szegény tanulókat segélyező kör** teastélyen rendezett sorsjátékokhoz adakoztak penzt: Zeyk Danielné, Zeyk Miklósné, Címer J. Józsefné, 10—10 kor. Szász Józsefné, Folyovich Sándorné, br. Kemény Anna, Zeyk Károlyné, br. Banffy Kazimír, 6—6 kor. Deli Ödön, Foglár Józsefné, Geraszim Emilné, U. Kovács Józsefné, Krenián Aurelné, öz. dr. Kovács Ödön, Albert Ivánné, Nagy Ignác, Dezső Zsigmondné Vinczenty Lajosné, Felszeghy Sándor, Miksa Emma, Barta Zsigáné 5—5 koronát. Szücs Elemerné, Bága Zsigmondné, öz. Kovács Gyuláné, ifj. Winkler Jánosné, dr. Winkler Albertné, Nagy Farkasné, Göllner Árpádné, Sándor Jenőné, Varró Róza, dr. Jeney Elek, Seidel Józsefné, Benedek Gaborne, Korbuly Kristófné, Raskay Beláné, Székely Ödön, Batori Gyuláné, Uray Lászlóné, Krizmanits Vilmosné, Will Karolyne, Járossy Bóra, Nagyenyedi timár-társulat 4—4 kor. Gálffy Jánosné, Dezső Denesné, Mirtse Jánosné, Pap Gézané, dr. Farnos Árpádné, Pap Aurelné, ifj. Gráf Jánosné, id. Gráf Jánosné, Benedek Sámuelné, Fesztinger Dávidné Földes Edéné, Berkovits Beláné, Grünfeld Izidorné, 3—3 kor. Magyar Ágnes, Halmágyi Antalné, Schedel Józsefné, Balla Istvánné, Harmath Miklósné, Pap Jánosné, Tulogdi Istvánné, Balla Beláné, dr. Matyas Mihályne, Török Györgyne, Horváthy Victorne, Nagy Istvánné, Veress Miklósné, öz. Barts Ferenczné, Zajzon Jánosné, Ács Endréné, Farnos Dezsőné, Bernát Hermanné,

látam halotti címert (Insignia pro Exequiis), a kik evvel bírnak, honfiai s honleányi kötelmet teljesítenek, ha azt a kiállításra elküldik s így ezáltal is a magyar művészeti ipar multjának minél teljesebb megismertetésére adatokkal szolgálnak!

A tárlatot az Orsz. Magy. Iparművészeti Múzeum saját helyiségében (Budapest, IX. Üllői-út, 33—37 sz.) rendezni s márczius hó elsőjén fogja megnyitni; tartama három hónapra van kilátásba véve. A küldött emlékek szállítási költségeit Budapestre és vissza a Múzeum viseli, s minden kiállítónak szabad bemenetet biztosít a tárlatba, a katalognak egy példányát is díjtalanul megküldi, a kiállított tárgyak sértetlen állapotban leendő visszaszolgáltatásáért szavatosságot vállal.

Vizaknáról szerény régiségi gyűjteményemből 5 darab küldetik, az igazgató által küldött bejelentési ívvel, melybe a tárgyak beírtnak, s a melyre a tárgyak átvétele után azonnal az átvételről elismervény küldetik.

A halotti címerek közül 3 drb fiuom selyemre van nyomtatva, a 4-ik és 5-ik papírra. Hosszuságok 60—65 cm., szélességök 45—54 cm. Diszesen vannak színezve és aranyozva.

I. Magyar-gyerómonostori gr. Kemény László, Erdély gubernátora (1758. jul. 6-tól 1762 ig), cs. k. kamarás, belső titkos tanácsosnak Insignia Gentilitia-ja 1774-ből. Szül. 1709. márcz. 25-én, meghalt Bükkösön 1774 decz. 8-án. Kemény János erdélyi fejedelemnek unokája, Kemény Simonnak a fia. Czimertani szempontból a gróf Kemény családra nézve igen érdekes egy emlék!

II. Maros-némethi gr Gyulay Ferencz, cs. kir. tá-

bornok s 51. sz. gyalog-ezred tulajdonosának halotti címere 1787-ből. Szül. 1714 nov. 27-én, megh. Nagyszébenben 1787. XII. Kal. Decemb. Résztvett az első örökösödési háboruban. Benne a gr. Gyulay család ifjabb ága kihalt. Igen érdekesek „Emlek-Íratai 1714—1787.” Melyek nevezetes forrásai az akkori század főleg katonai s társadalmi történetének. Neje gr. Haller Karolina volt. Szülői gr. Gyulay István cs. k. altábornagy és gr. Banffy Judit. A családi cimert alatti hadi-jelvények is vannak.

III. Keresztzei gr. Csáky Katalin úrasszonyak ősi címere. Ki előbb kaszoni br. Bornemisza János hadvezér és cs. k. kamarásnak, azután bethleni gróf Bethlen Miklós kincstárnok, az erdélyi három nemes nemzetek előlőjének özvegye volt. Keresztes hölgy, jeles írónő, gr. Csáky Zsigm. és gr. Haller Borbála leánya, s ül. 1726-ban, meghalt kükküllővári szerzeményes uradalma s kateklyában 1794 szent János hava 9-ik napján. Művei: „Mennyei Igyekezeti” 1768. „Ájtatossági Kalauz” 1781. „Mennyei Oltalom” 1788. Miud három Kolozsvárt nyomattatott ki. Halotti címere gr. Bethlen és gr. Csáky cimert igen híven láthatók; a gyászjelentés magyarul van írva, míg az I. II. sz. alatti latinul.

IV. A Nemes Vizaknai Uttzás Familia ősi címere 1836 sz. Jakab hava 15-ik napján. Vastag papírra van nyomtatva. Hihetőleg Uttzás János ügyvéd, székfalvi birtokos temetésére készült!

V. Br. Wohlgeuth Lajos erdélyi cs. k. polgári és katonai kormányzó halotti címere 1851-ből. Elhalt Pesten 1851 apr. 18-án.

Szentkatolnai Bakk Endre.

nyokban
és idő-
ol, mely
osztással
szmének
lapitandó

nyek több
én szép
egindult;
hogy az
hajolnak.
i meg-
abályren-
megtör-
segeinek
magán-
zen mel-
közigaz-
siondja,
se a ser-
tt, tehát
történe-
lesére a
an nem

tal febr.
ó kalikó-
Az Ipa-
váltak,
ngi balo-
sz utána
lekről is

tár Viz-
s furdó-

szünte-
felújítás
rendki-
szólóvesz-
a börtér-
sterium
ett, most
es szölo-
s összeg-
függesz-
i minisz-
mérték-
I beszer-
lványok-
felügyelők
fog szet-

ás jegyzői
Tóvisen,
ebruar hó
2 korona.
Felülfe-
nyugtáz-
lett előre
e a pénz-
sef fozsol-
olgabirók
Márton,
Lenárd
ház, Soly-

gélyező
adokoztak
J. Jó-
ándorné,
azimirne,
Emilné,
r. Kovács
só Zsig-
r. Miksa
temerné,
Winkler
Göllner
Elekne,
Krisztófné,
né, Uray
Járossy
álffy Ja-
zaué, dr.
osné, id.
Dávidné
Lidorné,
Schedel
Pap Já-
tyás Mi-
Nagy Ist-
Zajzon
ermanné,

Hollós Istvánné, dr. Ács Jenőné, Fonyó József, Zágony Albertné, Barabás Károlyné, Gábré Árpádné, Sándor Miklósné, Simon Gáborné, dr. Reich Béláné, dr. Szabó Ákosné, Jakab Károlyné, ifj. Lázár Károly, Fenichel Lázárné, Wilk Edéné, id. Winkler Jánosné, Lázár Adolfné, Szilágyi Farkasné, Weinrich Frigyesné, Bauer Antalné, özv. Juchó Ferenczné, Telegdi Istvánné, Székelyhidyi Viktorné, Benczedy Józsefné, Fekete Mihályné, Botka Lajosné, Mátyás Lajosné, Pap Ferencz, id. Lőrincz Károlyné, ifj. Lázár Károlyné, Fenichel Jakabné, Reich Mihályné, Imreh Józsefné, Csajkovszky Jenőné, Dombrowsky Albertné, Lőrincz Istvánné, Vajna Janka, Gróhman Károly 1—1 koronát (Folyt. köv.)

— **A tavalyi szilvatermés nagyságát** igazolja az a körülmény, hogy a földművelésügyi kormány által a szegényebb sorsú földművelőknek engedélyezett állami szeszfőző kazánok egész február végéig lesznek működésben.

— **„Csokonai Lapok”** czimrel új szépirodalmi lap indult meg ez évben Debreczenben, Csokonai Vitéz Mihály városában. Szerkesztője Rudnyánszky Gyula az ismert nevű költő, kiadója Morvay Zoltán. A szerkesztőn kívül egy sereg jeles író és költő munkája teszi becsessé minden egyes számát. Előfizetési ára felévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fillér. A lap díszes kiállításban a debreczeni Csokonai-nyomdában készül, hova az előfizetések is küldendők.

— **A thea-estély csinos nyirfasátora** eladó. Aki kertjében vagy udvarán kívánja felállítani, az értekezék Hollós István p. ú. s. titkár, egyleti jegyző úrral.

— **„Művészeti Krónika”** czimrel havi folyóirat jelent meg e hó 15-én. Az új illusztrált lap a magyar művészetet szolgálja s annak terjesztését tűzte ki feladatául. Megjelenik havonként. Előfizetési ára egy évre 2 kor.

— **Egy millió egy kéziratért.** Londonban eladásra kínálják Milton híres elbeszélő költeményének, az „Elveszett paradicsom”-nak eredeti kéziratát. Ezért a kéziratért Pierpont Morgan, az amerikai aczélikirály több mint egy millió koronát kínál.

— **Nyilvános számadás.** A balászfalvi róm. kath. templom építésére utóbbi adakoztak: A Szent István társulat 100 kor. a galántai főszolgabíró ivén 59 kor., özv. Gróf Szapary Gézané 50 kor., a felsőpulyai főszolgabíró ivén 47 kor. 20 fill., a petrozsényi főszolgabíró ivén 34 kor. 22 fill., a nagymihályi főszolgabíró ivén 19 kor. 17 fill., a battonyai főszolgabíró ivén 19 kor., a mezőcsáthi főszolgabíró ivén 17 kor. 48 fill., a ny-zsambokrethi főszolgabíró ivén 16 kor. 50 fill., a kiskőrösi főszolgabíró ivén 13 kor. 90 fill., a veszprémi főszolgabíró ivén 13 kor. 40 fill., a szombathelyi főszolgabíró ivén 12 kor. 45 fill., murasillósi körjegyző gyűjtése 10 kor. 40 fill., Losoncz város 10 kor. Pongrácz Géza főszolgabíró 10 kor., a csurgói főszolgabíró ivén 9 kor., a perlaki főszolgabíró ivén 7 kor. Rákóczy István főszolgabíró 6 kor. 70 fill., a szamosújvári főszolgabíró ivén 6 kor. 30 fill., az enyingi főszolgabíró ivén 6 kor., a kunhegyesi főszolgabíró ivén 5 kor. 90 fill. J. társasági Kollégium Kalocsáról 5 kor., a soproni főszolgabíró ivén 5 kor. a turkevei körjegyző gyűjtése 3 kor. 30 fill., a losonczyi főszolgabíró ivén 3 kor. 26 fill., a nagyszombati főszolgabíró ivén 3 kor., a marosilyei főszolgabíró 2 kor., a muraszerdahelyi jegyző 2 kor., a gyulai főszolgabíró 2 kor., az antalfalvi takarékpénztár 2 kor., Pap Sándor 2 kor., az alsóuthi segély-egylet 2 kor. Kopácsy Pál körjegyző 2 kor., a nagymártoni főszolgabíró 2 kor., a nyarádi jegyző 2 kor. Mészáros község előjárósága 2 kor. Ács István 2 kor. Kaposztássy Ferencz 2 kor. Kozma István esperes 2 kor., a sárvási főszolgabíró 1 kor. 60 fill., a zentai főszolgabíroság 1 k. 50 fill. Száiff Aladár 1 kor. Paray Imre 1 kor. Pekker István 1 kor. Farkas Gyula lelkész 1 kor. Kubicza Lajos lelkész 1 kor., a keresztési főszolgabíró 1 kor. Denes Bela 1 kor., muraszerdahelyi szolgabíroság 1 k., a tiszalöki főszolgabíró 1 kor., a magyarrégeni főszolgabíró ivén 80 fill., a székelykeresztúri főszolgabíró ivén 50 fill. Összesen 520 kor. 58 fillér, melyért az egyházközség előjárósága halas köszönetét nyilvánítja.

— **A hazai iparpártolás érdekében.** Az osztrák kereskedelmi miniszterium által kiadott Központi Védjegy Lajstrom 1903 évi 9-ik száma szerint a jembachi Huber Ferencz bajor és tiroli kasza unió czég kaszakészterményeire „Turul”, — az oberreithi Mayr és Wildenhofer kaszagáros czég kaszatermékeire „Mátyás király arckép és felírása”, továbbá „Rákóczi Ferencz” arckép és felírása, — a rossleicheni Schrockenfux Pál és Ferencz kaszagáros czég kaszáira az E. M. K. E.

védjegyet lajstromoztatta be. Ezt a körülményt a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara védjegy-lajstromozó hivatala oly hozzáadással hozza az illetékes kereskedői körök és a vásárló közönség tudomására, hogy a hazai ipar támogatása iránti eljárásban tevédsébe ne essék, mert az említett magyar vonatkozású és magyar szövegű védjegyek alatt forgalomba kerülő kaszák nem hazai hanem külföldi gyárakból kikerülő termékek.

— **Renaissance a dalköltészetben.** Zene-ész-tetikai munkáknaak híjjával vagyunk; évek mulnak el, a nélkül, hogy ilyen irányu eredeti munka megjelenjen. Örömmel kell fogadnunk ezt a munkát, mely a fenti czimen most hagyta el a sajtót. Szerzője dr. Barabás Abel, az ismert nevű író, kinek Goethe és Madách-ról írt és Lipcsében megjelent művet egész Németországban nagy elismeréssel fogadta a sajtó, s a tudományos világ figyelmét is magára vonta. A most megjelent új mű fejtegetéseit is örömmel fogadja minden zenekedvelő olvasni, mert érdekesen magyarázza a zene-művészet lényegét, a nagy zeneszerzőket s különösen a kiváló dalköltőket, kiterjeszkedvén az egész világ dalköltőire. Minket különösen két szempontból érdekelhet a könyv. Először a magyar dahlól szóló fejtegetésért; másodsor, mert ez a mű foglalkozik először kritikailag Makray László-val, nemrég fel-tűnt kiváló dalköltővel, kit id. Ábrányi Kornel Schubert és Schumann mellé helyezett egy tárczájában, s kit most külföldön is a legnagyobb dalköltők mellé helyeznek. A mű az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat kiadásában jelent meg és kapható minden könyvkereskedésben. Ára 2 korona 60 fillér.

— **A hazai vasipar** érdekében — mint Bpesői írjak, Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter megbízásából nagyjelentőségű tanulmányok folynak a kereskedelemügyi miniszteriumban és remélhetőleg ezek a tanulmányok rövid időn belül eredményre fognak vezetni. A tanulmányokat a kis vas-ipar érdekében rendezte el a miniszter. Ugy áll ugyanis a dolog a kis vas ipar termékeket, minők fejsze, kalapács, stb. állandóan külföldről hozzuk be. Az igaz, hogy a megfelelő vas-anyagot mi szállítjuk a külföldnek, de azért sokkal kisebb értéket kapunk, mint a mennyit fizetünk a saját vasunkból külföldön készített és külföldről behozott vasipari termékekért. A viszonyok időközben olyan szomoruan alakultak, hogy a felvidéken, a Székelyföldön és több máshelyütt gazdag vastelepeinkre rászakadt a pangás, miveletlenül hevernek, s ennek folytán az illető vidékeken, a hol azelőtt jobb napokat élt a lakosság, beköszöntött a pusztulás. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter egész helyesen akkent gondolkodik, hogy ezt a pusztulást, ha nem is teljesen, de igen jelentékeny mértékben orvosolni fogja a kis vasipar e fontos kérdésének felkarolása. Azt hisszük, hogy a kereskedelmi miniszter e tervének sikerét széles ez országban mindenki a legforróbban óhajtja.

— **Sorshuzás elhalasztása.** Mútan a Borszéken építendő róm. kath. templom és papi sanatórium javára engedélyezett sorsjáték sorsjegyei el nem keltek, illetve a sorsjegyeket, vagy azoknak ellenértékét azok, a kiknek sorsjegyek elküldtek, a sorsjegy-irodnak be nem szolgáltaták: a nagyméltóságú m. kir. Penzügyminiszterium 1903 évi decz. 13-án, 100,080 szám alatt kelt magas rendeletével megengedte, hogy a tárgysorsjáték huzása 1904. augusztus 20-ára halasztassék, mikor is a huzás visszavonhatatlanul meg fog történni. Gyergyó-Szentmiklós. A borszeiki tárgysorsjáték rendező bizottsága.

— **Beniczkyné Bajza Lenke,** a jelenlegi írónők királynőjének nevezhető: mert az ő szellemi termékeit legjobban szeretik, legjobban olvassák. Ennek a kiváló írónőnek egy remek, igen érdekfeszítő regénye jelenik most meg a „Képes Családi Lapok”-ban, ezen legrégibb, legolvasottabb szépirodalmi képes heti lapban. Aki a „Képes Családi Lapok”-ra most előzet, teljesen ingyen kapja meg a Karacsnyóti mostanig megjelent számokat, hogy Beniczkyné remek regényének kezdetét is megkapja. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára negyedévre 3 korona. A pénz küldendő Budapest VI. Ó-utca 12. a kiadóhivatalba.

— **Kereskedők adóügyi kézikönyve** czim alatt Mészáros Kálmán debreczeni pü. tisztviselő újabb munkája január elején jelent meg. A munka tartalmazza a III. o. ker. adó, az üzleti alkalmazottak I. és IV. o. ker. adója, a tőkekamatadó, hadmentességi díj, kereskedelmi és iparkamarai illeték, dohány- és belyegeladás, italmérés, közszégi és megyei pótdó és a közadók kezelésének ismertetését, gyakorlati tanácsokkal, magyará-

zatokkal, példákkal és az összes előfordulható fontosabb esetekre kérvénymintákkal ellátva. Régi hiányt pótol ez a könyv. Sokat hangoztatott panasz, hogy a kereskedő adóval túl van terhelve, vagy oly adókat kell megfizetnie, melyek őt jog- és törvénytörést nem terhelhetik. S bizony sajnos, hogy ez a panasz a legtöbb esetben valóban bizonyult. Igaz ugyan, hogy az illetékes és az arra hivatott hatóságok a jogos panaszokat mindig orvosolják, ha azt a felek kerelmezik, ámde egy kérvény az adózónak 4—5 koronájába, sőt többbe is kerül. Ezen nehezégek megszűnnek ezen kézikönyv által, mert ebben a kereskedő összes fentebb elősorolt ügyeire nézve felvilágosítást talál s minden egyes előfordulható esetre ott találja a megfelelő kérvénymintát, melyet csak le kell másolnia. A könyv ára bérmentes küldéssel 1 korona, megrendelhető a Csokonai-nyomdától Debreczenben.

— **Husiparosok Naptára.** Szakkörökben nagy érdeklődésre tarthat igényt az a vászouba szépen kötött munka, mely Komáromi Sándornak, a Mészárosok és Hentesek Lapja felelős szerkesztőjének szerkesztésében most jelent meg. Az 1904. évre szóló naptári résztől eltekintve, mindazok a törvények és rendeletek, valamint elvi jelentőségű felsőbb hatósági döntések vannak benne összefoglalva, melyek nélkül mészáros, hentes, szalámi-gyáros, zsiradék-kereskedő, állat-kereskedő, állat-bizományos, állat-tenyésztő és állat-orvos a maga hivatásának gyakorlásában el sem lehet; mert ismeretük híjján hol az egyik, hol a másik rendelkezés ellen vét akaratlanul is. A tartalomjegyzék áttekintése meggyőző arról, hogy a Husiparosok Naptára első betűjétől az utolsóig nélkülözhetetlen szakmunka. Meg van benne az államforgalmat szabályozó állategészségügyi törvény a reá vonatkozó kiegészítő rendelkezésekkel. Az állat-kivétel és behozalára vonatkozó szükséges tudnivalók csakugy, mint a husszemléti szabályozók. Meg van benne továbbá az ipar- és a betegsegítő-törvény a végrehajtásukra vonatkozó elvi jelentőségű régibb és újabb miniszteri döntésekkel és bírói határozatokkal, melyeket az ipartestületek és iparhatóságok is nagy hasznalattal forgatnak. Sok más hasznos és nélkülözhetetlen tudnivaló egészíti ki a Husiparosok Naptárát, amely gazdag tartalma és díszes kötése mellett is nagyon olcsón — 75 kr.-ért — szerezhető meg a Husiparosok Naptára kiadóhivatalában (Budapest, V. Lipót-körút 2.) vagy a Mészárosok és Hentesek Lapja kiadóhivatalában (Budapest, VII. Erzsébet-körút 2.) a pénz előleges beküldése mellett.

Közgazdaság.

Hogyan lehet a buza kifagyását meggátolni.

Az utóbbi évek s különösen a múlt év szigorú tele ugyancsak megviselte az őszi vetéseket, a melyek helyenként annyit szenvedtek, hogy az aratás alkalmával alig valami termést adtak. Ezen körülmény eredményezte, hogy több szakember tanulmány-tárgyává tette azt a kérdést, hogyan lehetne a gabonafélék kifagyása ellen legjobban védekezni. Az ezuton keletkezett észleleteket a következőkben lehet összefoglalni:

A buza ellentálló képességére miúdenek előtt a talaj megmunkálása van befolyással. Nagyon sokan azt tapasztalták, hogy azon buza, a mely teljesen porhanyó talajban őszzel igen szépen sikerült, tavaszra teljesen kipusztult; ellenben a mellette levő göröngyös talajon a buza igen jól kitelelt. Miután ez számos helyen észleltetett, azon következtetésre lehet jutni, hogy olyan helyeken, a hol a fagy károkat tesz, az őszi vetések alá nem indokolt a talajnak porhanyóra való elmunkálása.

Épen úgy mint a talaj megmunkálása befolyással van a buza fagyállóságára, a vetés idője is. A németországi tapasztalatok szerint nem a korán vetett erőteljesen fejlődött, hanem a késő vetésű gyenge buza tablak telelték át jobban s ezért a Rajna vidéken azt tartják, hogy a mely buza nincs elvetve októberben, azt jobb ha decemberben vetjük. Szabályt ebből természetesen nem szabad alkotni, mert amugy sem lehet minden buzatáblát egyszerre bevetni, de meg decemberben többnyire olyan idő van, hogy az eke is kifagy a talajból, mégis ezen tapasztalatok azt mutatják, hogy a késői vetéseket nem kell annyira féltetnünk, mint a koraiakat. Tapasztaltatott, hogy a mélyen vetett buza fagyállóbb, mint a sekélyen vetett és hogy különösen a felfagyás ellen lehet a mély vetéssel védekezni. Az

szőnyegeket, butorszöveteket, függönyöket, kesztyűket és bármilyen diszszel ellátott tárgyakat, melyek egészben lesznek festve és tisztítva felelősség és a legolcsóbb árak mellett. 19 5—36

Rendkívüli esetben a ruhák 24 óra alatt készülnek. Póstaí megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl.

A nagyközönség becses figyelmébe ajánljuk

CZINK JÓZSEF

műruha festő és vegyészeti tisztító intézetét

KOLOZSVÁRT, Wesselényi Miklós-utca 25. szám alatt

*** a postával szemben. ***

Festésre és tisztításra

elvállal mindennemű megfoltosodott vagy szinehagyott

női-, férfi- és gyermek ruhákat

is tapasztaltatott, hogy a nyirkos földbe vetett buza jobban áttelel mint a száraz földbe vetett.

Minél közelebb van tehát a buzavetés ideje a télhez, annál biztosabb annak fagyálló képessége. Az igen korán vagy későn vetett buza biztosabban áttelel, mint a közepes időben áttelelt. A talaj előkészítésekor vetés előtt ne lazítsuk meg a talajt túlságos mélyen s mélyebb támpontot találjanak. A talaj felületét ne egyengessük el nagyon, hanem inkább hagyjuk göröngyösen. A nedves időben vetett buza fagyállóbb lesz.

A kifagyásról szólva meg kell emlékeznünk az őszi vetések tavaszi kezeléséről is. Az első feladat az, hogy a mint a talaj felülete kissé szikkadt, hengerezünk, azután pedig néhány nap múlva boronáljunk és később, ha esőzés után után ismét szikkad a talaj, tanácsos ezen eljárást még egyszer megismételni. Gyenge vetésekre tanácsos chilisaletromot (25 kg. kat. holdanként) szórni a második boronálás alkalmával. A hengerezés nemcsak lenyomja a növényeket a talajba, hanem el is simítja azt, úgy hogy a borona nem ugrál és nem szakít ki sok növényt.

Hogy milyen kedvező hatása a vetések tavaszi hengerezése és boronálása, azt az ilyen módon kezelt gyors és szemmel láthatóan erős fejlődése kézzel foghatóan mutatja.

Sokan a rosszul áttelelt ritka őszi buza közé tavaszi búzát vetnek, ami pedig nagy hiba, mert az utóbbi soha sem tud az őszi buza között normálisan fejlődni, kalásza aprók maradnak, nem érik együtt az őszi búzával, ezért ha az őszi buza annyira gyenge, hogy a fentebb vázolt eljárással nem lehet rendbe hozni, inkább szántuk ki s vessünk helyette tavaszi búzát, semhogy a kettőt összekeverjük.

A burgonyavészről.

A burgonyavész (Phytophthora infestans) igen gyakori betegsége a burgonyának s sokszor az egész burgonyatermést képes veszélyeztetni, a mi óriási károkat okoz különösen azon vidékeken, a hol ez a népek főélelétét és főjövendelmét forrását képezi. A zöld burgonyabokor levelein július elején, augusztusban foltok jelennek meg, amelyek vagy a levél szélétől vagy annak hegyétől befelé terjednek s különösen jellemző reá s más betegségektől megkülönbözteti az, hogy a barna foltok széle világosabb penészszzerű szegélyvel bír. Nemelykor nem terjed gyorsan, csak a levelek egy részét teszi tönkre, s legfeljebb sietteti a lombzat elhalását s hátráltatja a gumók normális és rendes fejlődését; azonban kifejlődésére alkalmas különösen nedves meleg időben gyorsan terjed s a lombzat teljes és gyors elpusztulását eredményezi, úgy, hogy a gumók fejlődése fennakad. Még jelentékenyebb károkat okoz akkor, ha erős időjárás alkalmával a gomba konidiai a gumókra is eljutnak s ezeket is meg benn a talajban megromtják. Teljesen sikeresen még nem tudunk ellene védekezni, igen ajánlatos azonban a vésznek leginkább ellenálló burgonyafélések termelése s a vész iránt nagyon fogékony féléseknek a termelésből való kirekesztése. Korai étkezési burgonyafajtáink nagyon érzékenyek iránta, miért is ezek termelésénél igen óvatosnak kell lenni, nehogy terjesztői legyenek ezen káros betegségeknek. Nedves talajokon ne termeljünk burgonyát mert ilyen helyeken a gumók inficziálása sokkal valószínűbb. Végül ajánlatos a burgonya rendszeres permetezése 2%-os bordói level, a mely 100 l. víz 2 kg. rézgálicz és 3 kg. ég. mész keverékből áll a permetezéssel a betegség jelentkezéséig várni, hanem mikor már a bokor eléggé kifejlődött végre kell az első permetezést hajtani. Leghatásosabb a háromszori permetezés június-július és augusztus közepén.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Nyilt-tér.

Az abrudbányai kir. járásbírósgától.

1903 B. 927/3.

Ő Felsége a király nevében!

Az abrudbányai kir. járás-mint büntető bíróság, rágalmasz vétsége miatt vádolt Siményfalvi Boldizsár

elleni bűnyűgyben, dr. Schlott Viktor ügyészégi megbízott és a hozzácsatlakozott magánvádoló által emelt vád felett, az Abrudbányán 1093 évi november hó 24-ik napján Schubert József jegyzőkönyvvizető részvétele mellett megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és a védelem meghallgatása után következőleg

ítélt:

Vádolt Siményfalvi Boldizsár, ki 1876. évben Alsó-Járán született, verespataki lakos, unitárius vallású, nőfő, vagyontalan, állami iskolai tanító bűnösnek mondatik ki a Btk. 258. §-ban meghatározott rágalmasz vétségében, elkövetve az által, hogy 1903 évi október hó 25-ke utáni időben Zalányi Farkas verespataki szolgabíróról többek hallatára azt a valótlán hirt terjesztette, hogy Zalányi Farkas neki folyó évi október 25-en 100 frtot ígert arra az esetre, ha dr. Blaha Gábor verespataki járási orvost elveri és ezért a Btk. 258. §-a alapján a Btk. 92. §. alkalmazásával az ítélet jogerőre emelkedésétől számítandó, az 1892. évi XXVII. t. cz. 3. §-ban meghatározott czélokra fordítandó, 15 nap alatt és végrehajtás terhe mellett fizetendő, behajthatatlanság esetén a Btk. 53. §-hoz képest 10 illetve 5 napi fogházra átváltoztatható 100 korona fő és 50 kor. pénzbüntetésre mint mellékbüntetésre ítéltetik.

Vádolt köteles a B. P. 490. § alapján az ezentul felmerülő bünyűgyi költséget 15 nap alatt az 1890. évi XLIII t. cz. 9. §-ban meghatározott végrehajtás terhe mellett az államkincstárnak megtéríteni, ezen költségek azonban egyelőre behajthatatlannak nyilvánítottak.

Vádolt köteles a B. P. 489. §. alapján Zalányi Farkas magánvádolónak az általa előlegezett 56 korona tanudij költséget 15 nap alatt és végrehajtás terhe mellett megtéríteni.

Egyuttal jelen ítélet indokaival együtt a Btk. 277. §. alapján, a Nagyenyeden megjelenő „Közérdek” című hetilapban vádolt költségén közzé tetetni rendeltetik.

Indokok:

Zalányi Farkas verespataki járási szolgabíró azt a panaszt emelte, hogy Siményfalvi Boldizsár verespataki lakos többek hallatára azt a valótlán hirt terjesztette róla, hogy állítólag ő folyó évi október hó 25-en Siményfalvi Boldizsárt 100 frttal felbérelte volna, hogy dr. Blaha Gábor ottani járási orvost az utcán botozza meg.

Miután ezen valótlán híresztelés folytán addig míg a vád alól nem tisztázza magát, jogosan a közmegevesztésnek ki van téve, kérte vádolt ellen a bünyűvádi eljárást megindítani és vádoltat rágalmasz vétségéért megbüntetni.

Ügyészi megbízott rágalmasz vétségéért a vádat — tekintettel az érdekelt személyek társadalmi és hivatali állásukra — közérdekből átvette.

Az ezen kir. járásbírósnál megtartott tárgyalásnál vádolt állításait és Zalányi Farkas magánvádoló panaszát mindenképpen fenntartották, de vádolt kijelentette, hogy állításait bizonyítani nem tudja. Ellenben magánvádoló a róla állított híresztelés megczáfolatása és ártatlanságának bebizonyítása végett előadta, hogy vádolt folyó évi október hó 25-en uton-utfélen követte és tekintettel az ittas állapotára, folyton alkalmatlankodott. Nevezetesen még az nap délelőtt sörözés alkalmával a midőn előhozott, hogy vádolt az ismétli iskolát megint elhanyagolta és e miatt dr. Blaha Gábor iskolaszéki gondnok által meg fog szólítottani, vádolt többek hallatára dr. Blaha Gáborról nagyon élesen nyilatkozott, azt mondotta, hogy majd megcsufolja azt a Blahát. És miután köztudomásu tény, hogy magánvádoló is dr. Blaha Gáborral rossz viszonyban él, magánvádoló figyelmeztette vádoltat, hogy jelenlétében ne nyilatkozzék olyképp dr. Blaha Gáborról, mert a végen rosszakaratból könnyen őt gyaníthatják, hogy a háta megett állott és hecczelte dr. Blaha ellen.

Mindennek dacára vádolt folytatta a dr. Blaha elleni kitérésait. És midőn magánvádoló egész nap a vádolt előtt bujkálva, a délutáni órákban, a Trifán-féle vendéglőbe bement, vádolt oda is nyomába követte és itt is a markos öklét mutatva, az épen lefelé kocsikázó dr. Blahát megveréssel fenyegette. Ez alkalommal is igyekezett magánvádoló vádoltat lecsillapítani, sőt az időközben szintén a vendéglőbe bejött Bányász Izidor, Áron Balint és Jánky Gyula tanuknak azt az indítványt tette, hogy a már is ittas vádoltat rugaszkák be egészen, hogy dr. Blahát elfelejtse. Időközben az irt tanuk a vendéglőből eltávoztak és csak a felek maradtak ott. De alig ültek pár percig vádolt a székéről felszökött azzai, hogy „most haladt el az ablak előtt Dr. Blaha „kocsijában” és a szobából

ki is indult és az őt vissza tartani igyekvő magánvádoló kezéből a sétatálcát iparkodott kiragadni, de magánvádoló a pálcát nem engedte, s ezen dulakodás közben vádolt kalapja is leesett, — ezalatt pedig dr. Blaha elhajtott, s így vádolt az állítólagos tervét véghezvinni nem tudta.

Vádolt magánvádoló vallomására megjegyzést nem tett és azt megczáfolni nem is kísérelte meg.

Ily körülmények közt tekintettel meg arra is, hogy az eskü alatt kihallgatott Trifán Miklós, Jánky Kálmán, Áron Balint és ifj. Jánky János a magánvádoló állításait mindenképpen igazolták, — nevezetesen azt, hogy magánvádoló az egész idő alatt csak arra törekedett, a dr. Blahát izultalni akaró vádoltat lecsillapítani;

tekintettel még arra is, hogy a 100 frtról egészen más ügyre vonatkozólag volt a szó, a mennyiben Áron Balint tanu és magánvádoló eskü alatt igazolták, hogy felek egymásnak 100—100 frtot ajánltak fel fogadásként és pedig vádolt azon állítására, hogy az egyik tanító utána megy nőül, magánvádoló pedig az ellenkezőre: a bíróság beigazoltának vette, hogy Zalányi Farkas magánvádoló a vádolt által híresztelt cselekményt el nem követte. S miután ezek szerint vádolt — saját beismerése szerint — többek hallatára és jelenlétében — magánvádólóról olyan tényt állított és híresztelt, mely valódsága esetén magánvádoló ellen a büntető eljárás megindításának okát képezve és őt jogosan a közmegevesztésnek tenné ki, vádolt ezen cselekménye a Btk. 258. §-ban meghatározott rágalmasz vétségét állapítja meg, melyben őt bűnösnek kellett kimondani és elítelni.

A büntetés kimérésénél figyelembe vétettek — mint enyhítő körülmények — vádolt büntetlen előélete és a szeszese italok által felhevült kedélyállapota, ellenben súlyosbítóul, hogy egy köztisztviselőben álló köztisztviselőt rágalmaszta minden jogos indok nélkül és ez által azt is eredményezte, hogy magánvádoló a felettes hatóságának bizalmát elvesztvén sűrűn más állomásra helyeztetett át s így kénytelen az ügy tisztázásáig nejeitől — ki Verespatakon tanító — külön élni. S habár igaz, hogy vádolt ily körülmények közt a legsúlyosabb büntetést megérdemelte volna, tekintettel társadalmi állására, a bíróság hogy vádoltat erkölcsileg tönkre ne tegye, — a törvény szigorától csupán méltányossági szempontból eltekintve, az ügyészégi megbízott indítványához képest a Btk. 92. §. alkalmazásával a kimért büntetést találta megfelelőnek.

Az ítélet egyéb részei vádolt bűnösségének kifolyamányaként jelentkeznek és a Btk. 277. §-án, a B. P. 489. és 480. §§-ain és az 1890. év XLIII. t. cz. 4. §-án alapulnak.

Abrudbánya, 1903 évi november hó 24-ik napján.

Pildner Károly,

kir. aljársbíró.

Hogy ezen ítélet jogerős és végrehajtható igazolom.

A kir. járásbírósgat vezetője
Abrudbánya 1904. január hó 17-én.

Nagy János,

kir. járásbíró.

52 1—1

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy február hó 1-től kezdve bezárólag április hó 1-ig két hónapra terjedő szabászati tanfolyamot nyitok.

Kizárólag a minták alapos rajzolását tanítom, mely idő alatt bárki is elsajátíthatja a legjobb derekak, aljak és ujjak szabását. A tanidj két hónapra 20 forint.

A nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlván magam kiváló tisztelettel

OSZTIÁN LAJOSNÉ.

Lakás Szentkirály-utca 12. sz., özv. Papp Gyuláné házában, hátsó udvarban

Ugyanott egy jó karban levő kisebb fajta eredeti Singer varrógép olcsón eladó.

1—3

Kiadó lakás.

Malom-utca és Uj-utca sarkán egy három szoba, konyha, kamara és pinczéből álló lakás, istállóval, kerttel február 1-től kiadó.

Értekezhetni lehet Toronyi Gyulánál.

56 1—*

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat igazolja azt, hogy

TÁNGEL JÓZSEF
női, férfi és gyermek divatáru üzletében
NAGYENYEDEN

a legszolidabb szabott árak mellett
csakis mindig
a legjobb minőségű árak lesznek ki-
szolgálva,

Leggyorsabb pénzkölcsön.

Tisztviselői kölcsönt kaphatnak

állami és közigazgatási tisztviselők, katona tisztok, hivatalnokok és nyugdíjasok, 2-től 15 évre legtöbb esetben kezes nélkül. Minden 1000 korona kölcsön után toke és kamatban havonta circa kilencz kor. fizetendő. Megkeresésnek közlendő állás, évi törzsfizetés, szolgálati, születési idő és mennyi összegű a mai napig a kiderített nyugdíj igény. Előleges kiadás nem szükséges.

Ugyiszintén olcsó kamatu törlesztéses jelzalog kölcsönök gyorsan elintéztetnek. Minden irányban a legnagyobb diskreczió biztossittatik. — Válaszra bélyeg melléklendő.

ORSZÁGOS FÖLDHITEL ÉS SZEMÉLY KÖLCSÖN INTÉZET
KOLOZSVÁRT, Király-utca 16. sz.

Leggyorsabb pénzkölcsön.

Egy ügyes fiú,
a ki legalább 6 elemet végzett,
tanulónak felvétetik

Gombár János vas- és fűszerkereskedésében
Zalatnán.

Sz. 6356—903 tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint dr. Nagy Samu ügyvéd marosújvári lakos végrehajtató részére 51 korona 10 fillér toke, 13 korona 20 fillér eddig már megállapított, egy a jelenlegi 10 koronában meghatározott és az ezután felmerülő költségek behajtása végett Vegyán Juon a Vasziliáé végrehajtást szenvedett ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosújvári kir. járásbírószék területéhez tartozó Felső-Ujvár község határán fekvő I. rész 88 sz. tjkvben felvett s Benedek Simon, kiskoru Guttlies Ernő, Anton, Dezső, Sarolta és Vegyán Juon a Vasziliáé nevén álló A + 1 sorsz. 283—288 hr. sz. kertre és belsőre 890 korona, a 2. sorsz. szántóra 7 kor.-ban megállapított kikiáltási árban az árverést az 1881 évi LX. t.-ez. 146. §-a alapján elrendeli.

Az árverés megtartására határnapul 1904 évi április hó 22-ik napjának d. e. 10 órája Felső-Ujvár község házához tüzetik ki.

Az árverésnek kitett ingatlanok a kikiáltási áron alul is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%,-át készpénzben vagy az 1881 évi LX. t.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékpapírban kiküldötti kezébe letenni, vagy az 1881 évi LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telegkönyvi hatóság.
Marosújvárt, 1903. évi december hó 15-én.

Sólyom,
kir. aljárásbíró.

Sz. 6358—1903.
tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. járásbírószék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a marosújvári takarékpénztár részvénytársaság végrehajtató 500 kor. toke, ennek 1901 évi márc. hó 24-ik napjától járó 8% kamatai, 58 kor. 60 fill. eddigi már megállapított, egy a jelenlegi 16 kor.-ban meghatározott és az ezután felmerülő költségek Borbély Péter marosújvári lakos végrehajtást szenvedett ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosújvári kir. járásbírószék területéhez tartozó Marosújvár község határán fekvő 559 sz. tjkvben felvett A + 1. r. sz. 1035/81, 1035/82 hr. sz. ingatlanra vonatkozó és Borbély Péter, Roska Nikulaj és neje Munteán Mária nevén álló hasznélvezet és épülettulajdonra 800 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést az 1881 évi LX. t.-ez. 146 és 156 §-a alapján elrendeli.

Az árverés megtartására határnapul 1904. évi április hó 12-ik napjának d. e. 10 órája Marosújvár községben a telegkönyvi irodában tüzetik ki.

Az árverésnek kitett ingatlanok becsárán alól is el fognak adni. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%,-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékpapírban kiküldötti kezébe letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírószék mint telegkönyvi hatóság.
Marosújvárt, 1903. évi december hó 15-én.

Sólyom,
kir. aljárásbíró.

53 1—1

Sz. 3830—1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírószék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Albina nagysz-beni takaré- és hitelintézet végrehajtatónak Albu Gerasim és neje hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 123 kor. 66 fillér tokekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. járásbírószék) területén levő Örményzékés községben és határán fekvő, az örményzékési 239 sz. tjkvben A + 24—26 rend 2541, 3506 hr. sz. ingatlanra 134 kor., az u. o. 880 sz. tjkvben A + 12—17 r. sz. 978, 979, 1644, 2539, 2776, 3289 hr. sz. ingatlanokra 16. rész legelőbeli jutaléka 365 kor., az u. o. 879 sz. tjkvben A + 7 r. 2540 hr. sz. a. foglalt ingatlanra 76 korona és végül az u. o. 15 sz. tjkvben A + 13—20 r. 27, 28, 791, 2067, 2373, 2374, 2630, 3133, 3657. hr. sz. a foglalt ingatlanokra az árverést 982 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi február hó 8-ik napján d. e. 10 órakor Örményzékés község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el adni fognak.

Árverezni szándékozók végrehajtató és képviselője kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%,-át vagyis 13 korona 40 fillér, 36 korona 50 fillér, 7 korona 60 fillért és 95 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-ez. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt sz. I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékpapírban a kiküldötti kezébe letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-ez. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknán, 1903. évi november hó 17-én.

Korinsky,
kir. aljárásbíró

51 1—1

Hirdetéseket!

felvesz a kiadóhivatal:
a Könyvnyomda Részvénytársaság.

Erdélyi Ernőné

kárpitos műhelye és butor-raktára
NAGYENYED, Buza-piac.

Raktár mindennemű hajlított fa- és vas-butorokban, így szintén tükrök, képek és mindenféle esztélygályozott butorokban. — Javítások gyorsan eszközöltetnek.

Számos éven át fővárosokban és elsőrendű műhelyekben szerzett tapasztalataim által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a műhelyemben készült

KÁRPITOS BUTOROK

a t. bevőmet minden irányban pontos és szolid kiszolgálással kielégítik. — Rendeléseket különlegességekben is teljesítek és szakképzettségem által biztosítom, hogy minden rendeltetést a legnagyobb pontossággal fogok teljesíteni.

Egy kísérlet által ezen állításomról teljes meggyőződés szerzhető, a miért is bator vagyok kérni, miszerint személyes látogatásával megismerhetők a szives értesítését kérve, hogy annak érkezése után én tettem személyes tiszteletemet. 48 1—50

FÖLDES EDE

könyv-, papir- és zeneműkereskedése

NAGYENYED
FÖTÉR

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát a tudomány minden ágából. Raktáron nem levő könyvek három nap alatt eredeti bolti áron beszereztetnek. Folyóiratok, divatlapok megrendelése postaköltség felszámítása nélkül eszközöltetik. Nagyobb művek beszerzésénél a fizetés részletekben is teljesíthető.

Iskoláknak jutalomkönyvek beszerzését, valamint könyvtárak könyvszükségletét előnyös feltételek mellett eszközölöm, mely könyvekből állandóan nagy raktárt tartok.

A n. é. közönség b. pártogását kérve tisztelettel

FÖLDES EDE.

NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

NAGYENYED.

Készít: műveket, folyóiratokat, hirlapokat, körleveleket, képes árjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, mindennemű kereskedelmi nyomtatványokat, könyvnyomdai és nyomdai kivitelben. Továbbá postacsomag és üveg-eimkéket, pecsétjegyeket, ragjelzőket, porkapszulákat, papirzacskókat, kötőpapírokat, és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat könyv- és nyomdai vagy dombornyomásban szép és olcsó kivitelben.

Mindennemű DOBOZÁRUT (Cartonnage)

u. m.: közönséges és hajlított dobozokat stb.

gyógyszerek, cukraszok és gyárosok részére készült árucikkek jutányos és csekély csomagolással olcsó ártan szállít.

Feltűnő eredmény!

T. cz.

Van szerencsém értesíteni hogy házilag készítenő igen jó

likörök és rumok

előállítására kitűnő francia likör és rum aromákat hozok forgalomba, melyeket 1 liter likör vagy rum készítéséhez való adagokban árusítok.

Készítése: gyors, olcsó és tiszta.

Használati utasítás minden üvegen rajta van

Burger Frigyes

drogueria és illatszerek kereskedése

KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér.

Allasch,	Benedictiner,
Anisette,	Császárkörte,
Ananás,	Curacao,
Baraczk,	Kávé (Mocca)
Chartreuse,	Róza,
Kömény,	Rum Jamaika,
Maraschino,	Rum Ananász.
Vanillia,	

39 3—104

Videkre díjtalan csomagolás! Általános megegyezés!

Kristály gőzmosó intézet

Kolozsvárt.

A modern technika legcélzesebb mosó és vasaló gépeivel felszerelve, tisztán szappannal és vízgőz hozzájárulásával **legszebben** mossa és vasalja úgy a férfi, mint a női fehérneműket, mintha csak **ujjonnan** a gyárból kerülőnek ki.

Gyors kiszolgálás, méltányos árak.

Nagyenyed és vidéke részére képviselve:

Vajna Miklós

divatkereskedő által.

Ugyanott árjegyzékek is kaphatók.

28 5—20

Nagyenyedi kiegészítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 korona.

Tartalékalap: 100.000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra.

Előnyös kölcsönt nyújt betáblázásra.

Kereskede mi váltókat 6%-al számítol le.

Váltókölcsönt 6 1/2%-ra ad.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

11 96

JOÁNOVICS TESTVÉREK fényképészek
(ezelőtt KATÓ J.)
KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér 32. szám.

Elsőrendű műterem.

Készít nagyításokat, Aquarelleket és olajfestményeket a legtökéletesebb kivitelben.

Platin és színes képek,

Öltözök a n. é. közönség rendelkezésére állanak. 29 5-104

Új pénzüintézet!!

**Az ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI
GAZDASÁGIBANK és TAKARÉKPÉNZTÁR**
RÉSZVÉNYTAKSASÁG

működését 200.000 korona alaptőkével
1904. január 1-én,

Nagyenyeden, Főtér 14. szám alatt megkezdette.

Célja: olcsó kölcsönök nyújtása

**földbirtokosoknak,
gazdáknak,
kereskedőknek,
iparosoknak stb.**

kötvényekre vagy váltókra, rövidebb vagy hosszabb idejű törlesztésre.

Régi kölcsönöket előnyös kamat mellett konvertál.

Betéteket elfogad napról-napig 5% kamatozás mellett.

Minden a bank és takarékpénztár üzletkörébe tartozó ügyekben felvilágosítással szívesen szolgál.

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGIBANK és TAKARÉKPÉNZTÁR
részvénytársaság igazgatósága 13 6-15

Hivatalos órák hétköznapokon

D. e. 9-12., d. u. 3-5-ig.

Részvét kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

Udvari és Társa
kocsigyártó cég

Legnagyobb készletet tart **új kocsikból**, valamint elvállal e szakmába vágó javításokat, koesi lakirozást, bélelést kívánat szerint Kivánatra árjegyzéket küld.

Használt

kocsit

becserél.

23 5-100

Megrendeléseket készséggel teljesít. Vidéki írásbeli megkeresésekre azonnal válaszol. A n. é. közönség eddig irántunk tanúsított nagybecsű partfogását jövőre kérve, mély tisztelettel

UDVARI és Társa
KOLOZSVÁRT, Radák-utca (Zöldfa-vendéglő mellett.)

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztelegesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét **E 419** jelige alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.** 441 24-50

David Wenczel
hangszerkészítő Kolozsvárt.

RAKTÁRA:

Az összes réz, fa, fuvós és vonós hangszereknek és azok mindenféle alkatrészeinek.

Nagy javító műhely.

22 5-12

Szőlőtelepítők figyelmébe!!

SZŐLŐOLTIVANYOK!!

Megeredésért, fajtisztaságért felelősség vállalatik.

Ezer darab 65 forint.

Riparia Portalison és Monticolán: Oporto, olasz Rizling, Mézes fehér, Kövidinka, Erdei, Bakar, Rajnai Rizling, Leányka, Alicante bouchet.

Csemege fajok: Ezer darab 75 forint.

Muscat Dr. Robert Hogg, Muscat Candia, Muscat Ottonell, Muscat Ferdinand Les. eps, Ezeréves Magyarország emléke. Muscat Hamburg black, Malacoff Usun.

Ezek szokványtól csak annyiban különböznek, hogy néhány milliméterrel vagy rövidebbek vagy hosszabbak, a mi telepítésnél számításba se jöhet

Lugasoltvány 20 darab 2 órással 16 korona.

Rendelésnél 1/3-ad előlegben küldendő. Kivánatra szokványminőségűekkel is szolgálhatok, ezre 105 ft.

SZIGYÁRTÓ NAGY MIHÁLY

szőlőgazdasági intéző
MEDGYES. Nagyküküllőmegye. 35 3-5

Pesten tanult szabónő,

ki rendkívül olcsón vállal minden munkát, **kosztümöket, bál ruhákat** stb. kéri a nagyérdemű közönség szíves partfogását.

KOTLÁRNÉ.

45 3-3

Alsóporond 18. sz.

**ZONGORÁK,
PIANINOK,
HÁRMONIUMOK
és CZIMBALKOK**

gyári aron
részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek bérbe adatnak.
Hangolást és javítást helyben és vidéken elfogad és pontosan teljesít

TRISKA J.

Erdély legnagyobb zongora-raktára

**KOLOZSVÁRON,
Sétatér-utca (Saját ház.)**
21 5-12

Első erdélyi működőszőrüde gőzerőre.

KOLLER JÓZSEF

KOLOZSVÁR, Malom-utca 8.

Szállítok és javításra elvállalok mindennemű a fodrász- és borbély-ipar körébe tartozó eszközöket, gépeket és szerszámokat

Valódi angol borotvákat, első rendű hajvágó ollókat, haj és szakálvágó gépeket, hajsütő vasakat finom kivitelben, köszörüléseket.

Az általam szállított, javított és köszörült szerszámok jóságát annyival inkább vállalhatok **teljes jótállást**, mert a munkát magam vezetem s számos évig külföldön a legelső működőszőrüdekben szerzett s bizonyítványokkal is igazolható alapos szakismereteim és kiváló összeköttetésem révén a legmészszebbmő igényeknek is reményem van **megelégedésre** megfelelni. Midőn még megemlítem, hogy minden 10 darabot meghaladó megrendelést **bérmentve** szállítok, kérem egyúttal szíves partfogását.

Kiváló tisztelettel

24 3-52

KOLLER JÓZSEF

Sürgőnyezim: **Koller Kolozsvár.**

E szakmában egyedüli műhely az erdélyi részeken!

Klaszovitt György

szíjgyártó, nyerges, táskás és bőröndös
KOLOZSVÁRT.

Jó és szép munkáért és haladásért többször kitémetve

Nagy raktár kész hárok és nyergekben, ugyszintén utazótáskák és bőröndök. Plaidzások, esőernyő és bot-tartók, uti toilette táskák, minden forma és nagyságban, puskatokok, vadásztáskák, gamásni, töltényövek, vadász székek és minden előforduló bőrárak csakis saját gyártmányaim óriási választékban.

Téli és nyári lőtakarók és lőháló, az egész léra és külön csak a feje (logyek ellen).

Minden előforduló bőrárat rendelés szerint rövid idő alatt legjutányosabb árban készítek.

Mindenféle takarító és bőrpoló szerekben nagy raktár.

Pósta megbízásokat gyorsan és pontosan teljesítek.
18 3-52

E szakmában egyedüli műhely az erdélyi részeken!

Cs. és kir. udvari
szállító

NEUMANN M.

**KOLOZSVÁRT,
Mátyás király-tér**

Az őszi és téli idényre

ajánl őszi és téli öltönyöket, átmeneti kabátokat (Double, Ulster, Raglán), Havelok ujjakkal és ujjak nélkül. Téli kabátok és Városi bundák, Gazdasági kabátok szövet vagy szőrmebéléssel. Eredeti dán iramszarvas-kabátokat flanell- vagy szőrmebéléssel.

Nagy választék gyermek- és fiu-öltönyben.

Minták és képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Megrendeléseknél elegendő mértéknek egy régi öltöny beküldése. Gyermekruhák rendelésénél elegendő, ha a gyermek korát a kívánt szint és árt velem közlik.

38 2-52